

Міністерство освіти і науки України
Харківська обласна рада
Департамент освіти і науки
Харківської обласної державної адміністрації
КОМУНАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ

ЗАТВЕРДЖУЮ

Ректор

Галина ПОНОМАРЬОВА

«__»

2026 р.

ПОЛОЖЕННЯ
про поділ викладачів
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ на науково-педагогічних та
педагогічних працівників

СХВАЛЕНО

Рішенням Вченої ради
КОМУНАЛЬНОГО ЗАКЛАДУ
«ХАРКІВСЬКА ГУМАНІТАРНО-ПЕДАГОГІЧНА
АКАДЕМІЯ»
ХАРКІВСЬКОЇ ОБЛАСНОЇ РАДИ
Протокол № 7 від 18.02.2026 р.

Харків
2026

1. Загальні положення

1.1. Це Положення про поділ викладачів Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради на науково-педагогічних та педагогічних (далі - Положення) розроблено з метою впровадження в освітню діяльність академії норм Законів України «Про вищу освіту» від 1 липня 2014 року № 1556 – VIII, «Про науково та науково-технічну діяльність» 2016 року № 848-VIII (зі змінами), «Про внесення змін до деяких законів України щодо підтримки наукової роботи в закладах вищої освіти» від 06.06.2024 року №3791-IX й передбачає вдосконалення організації й підвищення ефективності роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників, упорядкування планування й обліку їх навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи, а також визначення критеріїв і правил поділу педагогів на науково-педагогічних і педагогічних працівників.

Положення визначає значення вживаних термінів, основні вимоги до науково-педагогічних і педагогічних працівників й орієнтовні норми часу на наукову та окремі види педагогічної діяльності, містить рекомендації щодо планування всіх видів робіт та їхнього обліку в Індивідуальних планах науково-педагогічних працівників.

1.2. Положення розроблено відповідно до Кодексу законів про працю України, Закону України «Про освіту», «Про вищу освіту», Статуту Академії, Колективного договору та інших нормативно-правових актів.

2. Основні терміни та їх визначення

2.1. У цьому Положенні терміни вживаються в такому значенні:

діяльність - діяльність, яка спрямована на формування знань, інших компетентностей, світогляду, розвиток інтелектуальних і творчих здібностей, емоційно-вольових та/або фізичних якостей здобувачів освіти (лекція, семінар, тренінг, курси, майстер-клас, вебінар тощо), та яка проводиться педагогічним (науково-педагогічним) працівником, самозайнятою особою (крім осіб, яким така форма викладацької діяльності заборонена законом) або іншою фізичною особою на основі відповідного трудового або цивільно-правового договору;

заклад освіти - юридична особа публічного чи приватного права, основним видом діяльності якої є освітня діяльність;

освітній процес - система науково-методичних і педагогічних заходів, спрямованих на розвиток особистості шляхом формування та застосування її

компетентностей;

освітня діяльність - діяльність суб'єкта освітньої діяльності, спрямована на організацію, забезпечення та реалізацію освітнього процесу у формальній та/або неформальній освіті;

діяльність - інтелектуальна, творча діяльність педагогічного (науково-педагогічного) працівника або самозайнятої особи у формальній та/або неформальній освіті, спрямована на навчання, виховання та розвиток особистості, її загальнокультурних, громадянських та/або професійних компетентностей;

академічна доброчесність - це сукупність етичних принципів та визначених законом правил, якими мають керуватися учасники освітнього процесу під час навчання, викладання та провадження наукової (творчої) діяльності з метою забезпечення довіри до результатів навчання та/або наукових (творчих) досягнень.

вчений - фізична особа, яка проводить фундаментальні та (або) прикладні наукові дослідження і отримує наукові та (або) науково-технічні (прикладні) результати;

молодий вчений - вчений віком до 35 років включно, який має вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, або вчений віком до 40 років включно, який має науковий ступінь доктора наук;

наукова діяльність - інтелектуальна творча діяльність, спрямована на одержання нових знань та (або) пошук шляхів їх застосування, основними видами якої є фундаментальні та прикладні наукові дослідження;

науково-організаційна діяльність - діяльність, спрямована на методичне, організаційне забезпечення та координацію наукової, науково-технічної та науково-педагогічної діяльності;

науково-педагогічна діяльність - педагогічна діяльність в університетах, академіях, інститутах та закладах післядипломної освіти, що пов'язана з науковою та (або) науково-технічною діяльністю;

науково-педагогічний працівник - вчений, який має вищу освіту не нижче другого (магістерського) рівня, відповідно до трудового договору (контракту) в університеті, академії, інституті професійно провадить педагогічну та наукову або науково-педагогічну діяльність та має відповідну кваліфікацію незалежно від наявності наукового ступеня або вченого звання, підтверджену результатами атестації у випадках, визначених законодавством;

фундаментальні наукові дослідження - теоретичні та експериментальні наукові дослідження, спрямовані на одержання нових знань про закономірності організації та розвитку природи, суспільства,

людини, їх взаємозв'язків. Результатом фундаментальних наукових досліджень є гіпотези, теорії, нові методи пізнання, відкриття законів природи, невідомих раніше явищ і властивостей матерії, виявлення закономірностей розвитку суспільства тощо, які не орієнтовані на безпосереднє практичне використання у сфері економіки;

прикладні наукові дослідження - теоретичні та експериментальні наукові дослідження, спрямовані на одержання і використання нових знань для практичних цілей. Результатом прикладних наукових досліджень є нові знання, призначені для створення нових або вдосконалення існуючих матеріалів, продуктів, пристроїв, методів, систем, технологій, конкретні пропозиції щодо виконання актуальних науково-технічних та суспільних завдань;

наукова (науково-технічна) продукція - науковий та (або) науково-технічний (прикладний) результат, призначений для реалізації;

наукова (науково-технічна) робота - наукові дослідження та науково-технічні (експериментальні) розробки, проведені з метою одержання наукового, науково-технічного (прикладного) результату. Основними видами наукової (науково-технічної) роботи є науково-дослідні, дослідно-конструкторські, проектно-конструкторські, дослідно-технологічні, технологічні, пошукові та проектно-пошукові роботи, виготовлення дослідних зразків або партій науково-технічної продукції, а також інші роботи, пов'язані з доведенням нових наукових і науково-технічних знань до стадії практичного використання, керівництво науковою роботою/наукове консультування аспірантів (ад'юнктів), докторантів;

3. Основні відмінності науково-педагогічних і педагогічних працівників у закладах вищої освіти у фокусі їх основної діяльності

3.1. Науково-педагогічні працівники (НПП):

Діяльність:

Проводять навчальну, методичну, наукову (мистецьку), виховну та організаційну діяльність.

Посади:

Викладач, старший викладач, доцент, професор, завідувач кафедри.

Вимоги:

Наявність наукового ступеня та/або вченого звання.

3.2. Педагогічні працівники (ПП) у ЗВО:

Діяльність:

Здебільшого викладання, практичне навчання, методична робота, організаційна та виховна діяльність.

Вимоги:

Викладачі переводяться на ці посади у разі недостатнього обсягу наукової діяльності.

4. Навантаження науково-педагогічних і педагогічних працівників

4.1. Розрахунок робочого часу науково-педагогічних і педагогічних працівників здійснюється, виходячи із загальної кількості часу виконання навчальної, методичної, наукової (мистецької), виховної й організаційної роботи та інших трудових обов'язків. Усі види роботи є обов'язковими, здійснюються у межах робочого часу працівника і фіксуються в Індивідуальному плані.

4.2. Робочий час науково-педагогічних працівників становить 36 годин на тиждень (скорочена тривалість робочого часу).

Максимальне навчальне навантаження - 460-480 годин на ставку.

Максимальний обсяг навчальної роботи на 1 ставку не може перевищувати 30% робочого часу.

Не менше 30% робочого часу науково-педагогічного працівника на навчальний рік становить наукова робота.

Графік робочого часу науково-педагогічних працівників визначається розкладом аудиторних навчальних занять і консультацій, розкладом або графіком контрольних заходів та іншими видами робіт, Індивідуальним планом роботи науково-педагогічного працівника на навчальний рік (далі - Індивідуальний план).

Обсяг навчальних занять, виражений в облікових (академічних) годинах, визначає навчальне навантаження науково-педагогічних працівників.

4.3. Максимальний обсяг навантаження педагогічного працівника становить 900 годин на навчальний рік.

Максимальний обсяг навчальної роботи на одну ставку педагогічного працівника – 60% робочого часу на навчальний рік.

4.4. До загального обсягу робочого часу науково-педагогічного працівника включаються години за різні види наукової роботи, а педагогічний працівник наукову роботу не планує.

5. Планування роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників

5.1. При визначенні категорії працівника (науково-педагогічний чи педагогічний) на відповідній кафедрі враховуються:

відповідність Ліцензійним умовам, впровадження освітньої діяльності за результатами попереднього навчального року;

виконання викладачами посадових інструкцій професора, доцента, старшого викладача, викладача;

результативність виконання індивідуального плану, зокрема щодо наукової роботи;

5.2. Для організації планування навчальної, методичної, наукової (мистецької), виховної й організаційної роботи науково-педагогічних працівників і педагогічних на кафедрах не пізніше, ніж за три місяці до початку нового навчального року проводиться розрахунок річного навантаження.

5.3. Розрахунки здійснюються на підставі затверджених навчальних планів і програм підготовки фахівців, а також норм часу для планування й обліку роботи науково-педагогічних і педагогічних працівників. Перелік основних видів роботи і норм часу для здійснення науково-педагогічної і педагогічної діяльності наведено у Додатку №1 Положення про планування видів навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи і звітування науково-педагогічних і педагогічних працівників Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

5.4. На підставі затвердженого обсягу навчального навантаження та інших видів роботи завідувачі кафедр здійснюють розподіл загального навантаження між науково-педагогічними і педагогічними працівниками кафедри, що є підставою для розробки Індивідуального плану. Індивідуальний план є основним документом з планування та обліку роботи науково-педагогічних працівників Академії.

5.5. Обсяг навчального навантаження кафедр Академії затверджується проректором з науково-педагогічної роботи академії.

5.6. Розподіл навчальної роботи кафедри між науково-педагогічними і педагогічними працівниками затверджується деканом факультету.

6. Звітування науково-педагогічних та педагогічних працівників

6.1. Щорічно на засіданні кафедри обговорюється виконання науково-педагогічними і педагогічними працівниками Індивідуальних планів на навчальний рік. Науково-педагогічний працівник зобов'язаний скласти звіт за встановленою формою Додатку 2 Положення про планування видів

навчальної, методичної, наукової та організаційної роботи і звітування науково-педагогічних і педагогічних працівників Комунального закладу «Харківська гуманітарно-педагогічна академія» Харківської обласної ради.

Звіт заслуховується і схвалюється на засіданні кафедри.

Завідувач кафедри робить висновок про виконання науково-педагогічним працівником Індивідуального плану роботи. Висновок повинен містити оцінку повноти та якості виконання заходів Індивідуального плану, зауваження та рекомендації щодо вдосконалення науково-педагогічної чи педагогічної діяльності працівника.